

Ode över sommarens odysse

Trots ytterligare tre möjliga veckors segling gav jag upp, där mitt på Jungfrufjärden. Vinden pinade 11 sekundmeter rakt i nosen, det var 13 grader "varmt" och radion levererade ännu en prognos som lovade monsunregn. Med orden "Nääe!! Så här ska det inte vara!", kastade jag in handduken.

Jag hade hållit modet uppe, och hoppet om en härlig båtsemester vid liv, i drygt två veckor med varannan dag regn, mycket blåst och några enstaka åtminstone hyfsat ljumma dagar. Istället för att åka utåt mot det vackert karga som tänkt, vek jag av och lade till i Askfåtshamnen på Dalarö. Till och med detta annars så pittoreska lilla skärgårdsparadis luktade blöt asfalt och andades avslagen semesterstämning. Gator och affärer gapade tomma. Till och med trutarna hade haft den goda smaken att dra någon annanstans. Kylan och fukten hängde på båten och iland. Det enda som var torrt var bullarna på fiket. Jag drog ner sydvästen över öronen, buffen över ansiktet och inväntade följande dags hållregn. När det värsta var över, toppfylldes termosen med kaffe och så kastade jag loss och åkte i ett sträck ända hem till hamnen på Långholmen. Det var juli 2015 och den första gången jag faktiskt gav upp en båtsemester. Sjön och alldeles särskilt skärgården är det bästa stället man kan vara på! Men jag har upptäckt att jag är bekväm. Först en obekväm sanning. Men sedan den väl blivit konstaterad, bearbetad och accepterad, en fantastiskt skön insikt.

Ungefär som det där man hört om att få en diagnos på en bokstavskombination bekräftad, och plötsligt inse att "ja, så är det förstås!". Ok, några regn och svalare dagar går att ta; men när det sommartid och ihållande är samma klimat som runt julafton, då blir jag faktiskt lite kränkt. Mistinguette är en underbar liten pärla som är väldigt kul att segla. Men också 1970-talstrång och med en Wallas som aldrig funkar när man behöver den. Då blir en helt enkelt lite skeptisk till lågtryck.

Givet föregående år, var därmed inte förväntningarna skyhöga inför sommaren 2016 - men väl segelabstinensen. Faktum var att jag till och med gjorde det förbjudna. Med fiaskot från fjolåret i minnet och med en dyrbar segelvecka som insats, bokades en solsäker vecka i Medelhavet FAST båten skulle vara sjösatt vid samma tidpunkt. Ett risktagande som i efterhand visade sig vara strategiskt rätt. Puh! Den här gången gick det vägen men jag vet inte om jag vågar göra om den chansningen. Värmen kom i juli. Och en dryg vecka in i högtrycket var det äntligen dags att kasta loss och ta sig ut i Saltsjön. Med en båt fullbunkrad av kläder för alla väder, barn, Bullens pilsnerkorv, rosévin, fiskespön och hela konkarongen åkte vi mot Hammarbyslussen. Vi fick vänta ett bra tag på grund av företräde för en större passagerarbåt, men väl inne gick det mycket bra. Den vänlige slussvakten påstod att det var fruntimmersvecka (var det?!) och bjöd på avgiften. Se där, en oväntad fördel med att vara kvinnlig

kaptan! Därefter vidare mot Danvikstull. Eftersom slussningen dragit ut på tiden hade vi missat broöppningen och hade nu 45-50 minuters väntan att "se fram emot". Men efter bara 10 minuter öppnades bron, jag vet inte varför, vänliga veckan hos Stockholm Hamnar, kanske? Den här semestern började helt klart med flyt.

Första natten ute i friheten hade vi bokat plats på Saltsjöbaden, och därför tuffade vi oss för motor genom trånga men mysiga Baggensstaket och över Baggensfjärden. I Saltis möts man alltid av vänliga och hjälpsamma ungdomar, ofta kommer de ut med dinge och hjälper en rätt vilket är särskilt tacksamt när man ankommer i skymning. Möjligen kan man anmärka på ljudnivån från krogen som ligger på bryggan. Men vid midnatt blev det tyst, och vi var hur som helst tacksamma att vara på rätt sida av slussen och att ha skärgården bara ett par timmar nära nu.

Dagen därpå bjöd på sol och värme till frukosten i sittbrunnen innan det bar av. Via Ägnöfjärden och Ingaröfjärden och en vind på sex-sju sekundmeter, kom vi äntligen ut till mer öppet vatten och dit där den "riktiga" båtsemestern börjar. Framåt sen eftermiddag angjorde vi natthamn och kunde turligt nog summera att även om besättningen var något ringrostig/yrvaken i avsaknad av färska segeltimmar, fungerade både båt och utrustning fint. Det firades med grillmiddag och mäktig utsikt över fjärd i solnedgång.

Särskilt med barn ombord gäller det att hålla nere utmaningarna, har jag märkt. Därför siktade vi på att alltid hålla oss till högst tre timmar långa seglatser, laddad

iPad och serietidningar, förbereda mellanmål, och att lägga till på rimligt tillgängliga platser där man kan springa av sig och bada. Samt mycket kaffe och choklad till mamma. Det blir ju så mycket behagligare om alla är glada. Därför blev det till att börja med några korta men härliga seglatser i mellanskärgården. Efter ett par dagar ute, mötte vi upp några segelkompisar i en naturvik i Braka skärgård. Alltid roligt att dela båtglädje, byta tips och få tid att umgås. Inseglingen blev dock lite väl papphammarmässig, med inte mindre än två bottenkänningar och krångel med ankaret. Ny vik och så var det ju det där med ringrostigheten. Nåväl, tur att kölen tål en del och tar man det bara lugnt så är min erfarenhet att det brukar gå väl (även om det knäcker ambitionen att kunna glida in coolt och värdigt i hamnen, något som givetvis ger tunga kaptenspoäng).

Väl, gick det också på Stora Hamnskär/Bruskär. Där finns en liten naturvik som numer är muddrad till ett djup på cirka 1,5 meter (varsågod vänner, bara att köra in). Sjökortet visade att det skulle vara grunt, men så pass kom som en överraskning... Med plats för bara 3-4 båtar och två undervattenstenar att se upp för, var det trångt om svängutrymmet, men med lerig botten gick allt bra och vi bjöds på en jättefin natthamn. Några fasta öglor underlättade angöringen (tack, Skärgårdsstiftelsen). Malma Kvarn bjöd några dagar senare helt oväntat på det som kom att bli sommarens klo. Senaste besöket hade lämnat ett intryck av en ganska tråkig hamn, utan mycket till bekvämlighet och service: en vasstrång hamn bestående av

en brygga utkastad bredvid ett stycke skog, inte mycket mer. Den bilden är nu reviderad till något mycket bättre. Förvisso minimala möjligheter till bunkring (såvida man inte tar bussen in mot civilisationen) men vänligt bemötande från hamnpersonalen, enkla men välhållna servicebyggnader och massor av sällskapsspel till utlåning. Och så krogen.

Malma Kvarns krog är precis som jag mindes sedan förra besöket, fortfarande pytteliten och har enbart uteplatser, om än under tältduk. Men in i köket har det tydligen flyttat en fransos som kan det här med matlagning! Här åt vi semesterns godaste middag. Har du möjlighet, åk dit. Vi hade dessutom sådan tur att det var fullsatt den kväll när vi var där och ville äta! För personalen erbjöd oss att istället bli serverade i vår egen sittbrunn, bara några båtar bort från köket. Fullkomligt övertrevligt, tyckte vi och skakade ur finduken och tog fram besticken. Resten fixade en glad servitör som kom och hojtade vid fördäck när nästa rätt var på ingång. Sa jag att det var övertrevligt?

Totalt blev det drygt tre veckor ute i saltsjön. Och en fantastisk segelsommar.

Monika Arvidsson

Som den behövdes! Mycket värme och inte en droppe regn, trots en hel del mörkblå moln som passerade inne mot land och inte särskilt långt bort. På nyhetssidorna talades till och med om översvämningar och åskoväder; av detta drabbades vi inte alls. Vinden var alldeles lagom stark och bjöd på den typ av seglatser man lever på resten av året.

Vi höll oss mellan Ornö Huvud och Möja vilket inte var enligt plan, för det var egentligen till södra skärgården vi ville i år. Det ville inte vinden. Och när vi väl hade förlikat oss med tanken att välja platser dit vinden blåste, istället för att frysa och stänka oss fram i kryss, blev seglingen bra roligare. Och faktum är att även om man har sina favoritställen, blir det bra i stort sett var man än hamnar, för det är ju skärgårdsklippor och blått glittrande vatten överallt. Sämre kan man ha det.

När detta skrivs är hösten här och pärlan är torrsatt. Jag summerar segelsäsongen 2016 och stuvar undan i ett hörn av minnesbalken, för användning i väntan på våren: Tystnaden när motorn slås av, segel som prasslar sekunder innan vinden tar tag, båten som forsar fram i vattnet - en porlande känsla av lycka.